

Bilag 2:

Uddrag af Vedtagne politikker og strategier i de 7 Udvalg der berører civilsamfund og frivillighed

Nedenfor er listet uddrag af vedtagne politikker, strategier og planer, der berører frivillige, på de enkelte forvaltningsområder. Listen er ikke nødvendigvis udtømmende.

BESKÆFTIGELSE- OG INTEGRATIONSUDVALGET

Inklusionspolitikken 2011-14

- "Der skal arbejdes systematisk med at engagere partnere som virksomheder, uddannelsesinstitutioner, boligforeninger, organisationer, medier, lokalsamfund mv. i netværk af aktører, som arbejder ud fra grundantagelsen om, at mangfoldighed er en ressource, at alle kan være med, og at inklusion er et fælles ansvar, samt bidrager med konkrete initiativer inden for arbejdsområderne: arbejdsliv, uddannelse, byliv og dialog. I partnerskaberne forenes kræfterne i den private, offentlige og frivillige sektor om en fælles målsætning, f.eks. flere mentorordninger for udsatte unge eller helhedsorienterede indsatser i udsatte boligområder.

Beskæftigelsesplan 2012

- Der skal være særligt fokus på at kvalificere den ledige direkte til et job. Dette forudsætter en kvalificeret brug af virksomhedsforløb, dvs. virksomhedsaktivering i form af virksomhedspraktikker og løntilskud gerne sammen med uddannelse og opkvalificerende kurser. Uanset om der er tale om offentlige eller private placeringer, er målet at opkvalificere den lediges faglige og sociale kompetencer. Det kræver et gensidigt udbytterigt samarbejde med virksomhederne – herunder socialøkonomiske virksomheder som i kraft af deres frivillige sociale engagement kan spille en aktiv rolle i at skabe et rummeligt arbejdsmarked.

Aftale om beskæftigelsesindsatsen for 2013

- Under indsatsområdet **Socialøkonomisk virksomhed** har Teknik- og Miljøforvaltningen (Københavns Erhvervsservice) modtaget 1 mio. årligt i 2012-2015 til at afklare rammevilkårene for etableringen af socialøkonomiske virksomheder. Parterne (**arbejdsmarkedets parter?**) er enige om at støtte op om arbejdet og fx bidrage i regi af den tværkommunale task force for socialøkonomiske virksomheder.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

På Børne- og Ungdomsforvaltningens område er der nedsat lovbestemte forældrebestyrelser, som forvaltningen understøtter økonomisk og med oplægsholdere mv. til kurser og kompetenceudvikling for de frivillige forældre.

Derudover er der fra 2011 fastlagt en mødestruktur, ifølge hvilken der afvikles en række halv og helårlig dialogmøder mellem borgmester/BUU og organisationerne: Københavns Forældreorganisation, Skole og Forældre og Brug Folkeskolen. Endvidere er der mellem forvaltningsrepræsentanter jævnlige møder med Københavns Fælles Elevråd, unge i ungdomsskolebestyrelser, børne- og ungerepræsentanter fra Ungeråd og Klubråd.

Børne- og Ungdomsforvaltningens arbejde med frivillighedsområdet ift. skoler og institutioner tager udgangspunkt i en række politiske beslutninger truffet over tid i Børne- og Ungdomsudvalget, primært:

- Lektiehjælp på samtlige skoler er vedtaget med virkning fra august 2012. Der stilles generelt krav til skolerne om, at der bygges bro mellem skolernes og frivillige organisationers lektiehjælp og/eller at der skabes samordnede lektiecafeer mellem skoler og de frivillige.

- Partnerskabsaftalen 2011-2014, som er indgået mellem Københavns Kommune og Dansk Flygtningehjælp indeholder krav om iværksættelse af Lektiehjælp for børn og Unge, Lektiehjælp for drenge, Drengeklubber/drengECAfeer, Pigeclubber/pigECAfeer og Foreningsguidning til børn.
- En række politiske beslutninger, som har iværksat følgende aktiviteter:
  - Årlige foreningsdage på fritidshjem og skoler er udviklet gennem de senest cirka tre år. Her får lokale frivillige foreninger lejlighed til at præsentere deres tilbud.
  - Skolesport er et projekt på 17 skoler i KBH 2010-2012, hvor frivillige idrætsledere uddanner elever på 7.- 9. klassetrin til junioridrætsledere. De uddannede junioridrætsledere iværksætter herefter frivillige idrætsaktiviteter efter skoletid for elever på 4.- til 6. klassetrin.
  - Projekt Idræt og Samvær fra august 2007 - et projekt i tre lokalområder. Frivillige idrætsforeninger samarbejder med tre skoler i foreningernes nærområde om at give idrætsstilbud, der ligger i umiddelbar forlængelse af elevernes skoletid. Projektet understøtter konkret og potentielt Børne- og Ungdomsforvaltningens skoler og institutioner med at udvikle og udbrede fysisk aktivitet for børn og unge og samarbejdsrelationer mellem frivillighed og skoler.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Fra Folkeoplysningspolitikken (vedtaget 2011):

Folkeoplysningen ønsker at være med til at løse velfærdsopgaver inden for civilsamfundet ved at indgå partnerskaber med andre forvaltninger i kommunen. Københavns Kommune vil gerne understøtte, at sådanne samarbejdsflader kan udvikles. ...

Det skal ske ved:

- at det bliver muligt for de folkeoplysende foreninger at lade aktiviteter gennemført på et folkeoplysende grundlag i partnerskabssamarbejde indgå i tilskudsafregning
- at de folkeoplysende foreninger indgår partnerskaber med kommunale aktører, hvor begge parter er enige herom, i løsningen af kommunale opgaver f.eks. i løsningen af kommunale velfærdsopgaver

Fra Kultur- og Fritidspolitikken (2011-15):

- Kultur og idræt skal give livskvalitet og skal glæde og udfordre københavnere og byens gæster. Frivillige initiativer og kreative idéer skal have gode muligheder for vækst.
- at også frivillige uden for foreningslivet får adgang til ledige faciliteter.
- Kultur- og fritidslivet skabes for, med og af københavnere. Frivillige, foreninger, ildsjæle og professionelle kulturaktører er centrale medspillere i udviklingen af en levende by.
- Foreningslivet, der bærer en stor del af kultur- og fritidslivet, er et særligt dansk fænomen, som skal fastholdes og udvikles. Dette skal ske gennem rådgivning, mindre bureaukrati og inddragelse af frivillige og foreninger. Der skal etableres én indgang til rådgivning og samarbejdes om foreningsliv og frivillige initiativer
- at events og festivaler får praktisk hjælp vedrørende tilladelser og brug af frivillige. Det betyder, at der skal lyttes til arrangørernes behov, og at København hjælper med de praktiske udfordringer.
- Københavns Kommune vil støtte vækstlaget med synlige platforme og albuenum, så vækstlaget på sigt kan stå på egne ben - som et frivilligt initiativ eller kulturelt erhverv.
Det skal ske gennem øget adgang til gratis eller billige faciliteter, stærke, tværgående samarbejder og muligheder for at vise talent og idé ved arrangementer i København. Vækstlaget kan bruge både faste faciliteter og midlertidigt ledige bygninger. Begge dele til gavn for både sig selv og udviklingen af København.

SOCIALUDVALGET

Handicappolitik vedtaget 2010

- "Socialforvaltningen vil styrke samarbejdet med civilsamfundet, herunder frivillige organisationer, og vil fremadrettet styrke samarbejdet med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen med henblik på at skabe beskæftigelsesmuligheder for borgere med handicap. En væsentlig forudsætning for oplevelsen af et handicap er den enkeltes kontakt til arbejdsmarked, samfund og familie. Derfor vil Socialforvaltningen sikre et systematisk samarbejde med civilsamfundet samt understøtte civilsamfundets indsats i forhold til at skabe integration, netværk og aktiv samfundsdeltagelse for personer med handicap".

Misbrugsplan 2011-2014

- "Der ligger også ressourcer i inddragelse af brugere, pårørende, frivillige og organisationer. Det er ressourcer, som behandlingssystemet skal være bedre til at inddrage. Der er allerede erfaringer at bygge på. Ud fra erfaringerne lader det til, at frivillighedsdimensionen i første omgang er særligt relevant i en "efterværns-tanke". Det er så opgaven at sikre, at inddragelsen sker i forlængelse af - og supplerende til - et professionelt behandlingsapparat og ikke i stedet for"

Hjemløsestrategien 2010-2013

- "Kommunen skal også være opmærksom på det potentiale, der er i den ikke-professionaliserede indsats nemlig det frivilliges områdes engagement og omsorg. Det frivillige område og kommunens tilgange bør supplere hinanden, så forskelligheden skaber en bredde, som gavner flest mulige hjemløse. Udover det kommunale område har de selvejende institutioner og de frivillige organisationer stor betydning for driften af herberger, botilbud, opsøgende arbejde og væresteder. Et arbejde som når nogle af de mest udsatte hjemløse"

Vesterbroplanen vedtaget i 2011

- "Forvaltningen ser styrker og ressourcer i de mange aktiviteter og i brugerinddragelse og inddragelse af frivillige".

Strategi for aktivitets- og samværstilbud til borgere med sindslidelser vedtaget 2010

- "Socialforvaltningen vil undersøge muligheder for et bedre udbytte af frivillig arbejdskraft – fra frivillige både med og uden brugerbaggrund. Det skal undersøges, om et mere formaliseret samarbejde med de 3 frivillighedscentre i København, og en mere struktureret tilgang til brugen af frivillig arbejdskraft fra mennesker udenfor det socialpsykiatriske system, kan understøtte borgerens muligheder for at danne netværk og indgå i samfundet uden for kommunens tilbud".

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGET

Sundheds- og Omsorgsudvalget i Københavns Kommune har sat rammer og mål for mere samarbejde med civilsamfundet om sundhed og forebyggelse frem til 2015 via:

- Sundhedspolitikken (2011)
- Reformprogrammet *Aktiv og tryk hele livet* (2011)
- Mad- og Måltidspolitikken (2012)
- Ansættelse af en brobygger i hvert lokalområde (2012)

På den baggrund – og med udgangspunkt i Frivillighedspolitikken - samarbejder Sundheds- og Omsorgsforvaltningen med de øvrige forvaltninger og med borgere og foreninger. I praksis betyder det støtte til og samarbejde med frivillige foreninger om initiativer, som har et sundhedsfremmende fokus og bekæmper ensomhed gennem stærkere fællesskaber og aktivt medborgerskab.

Der er ansat en brobygger i de fem lokalområder. Brobyggerne støtter samarbejde og netværk mellem civile aktører og kommunens medarbejdere om sundhedsfremme og forebyggelse. Det sker især i samarbejde med ældreorganisationer og foreninger, der modtager støtte efter Servicelovens § 79, ved indsatsen for at åbne dørene for pårørende og frivillige på plejehjemmene og i samarbejdet med frivillige organisationer om sorgstøtte, besøgs- og turtjenester, livsmodskurser og fælles måltider for ældre.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen samarbejder desuden med idrætsorganisationer, patientforeninger, virksomheder – herunder socialøkonomiske - og frivillige organisationer om sundhedsfremmende tiltag og uddannelse af frivillige til instruktører indenfor forskellige områder. Det er bl.a. sundhedsambassadører, der hver især gør en indsats for mere sundhed i deres lokalområde.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

Politik for udsatte byområder (vedtaget 2011)

- "Med politikken for udsatte byområder sætter vi forøget kraft og fokus på at skabe grøn vækst og livskvalitet i byens udsatte byområder med en fokuseret indsats på tværs af forvaltningerne og de lokale aktører. De udsatte byområder skal de næste ti år løftes via: Et stærkere og mere forpligtende samarbejde med den almene boligsektor og borgerne generelt.
- For at udmønte politikken for udsatte byområder til konkret handling skal Københavns Kommune udarbejde udviklingsplaner for hver af de seks udsatte byområder. Udviklingsplanerne sikrer opbakning om skræddersyede løsninger og sikrer større synergieffekter i samarbejdet mellem kommunens syv forvaltninger, boligorganisationer, frivillige og private aktører mv. Udviklingsplanerne skal tilvejebringe grundlag for en kvalificeret prioritering af fokus og indsatser i områderne".
- "Et redskab er... Uddannelse og understøttelse af frivillige projektmagere"

Metropol for Mennesker (en bylivsstrategi vedtaget i 2008 gældende til 2015)

- "Vi vil være verdens bedste by at leve i. En bæredygtig by med byrum, der inviterer til et mangfoldigt og unikt byliv. Vi vil være en metropol for mennesker.
- **Renhold et fælles ansvar:** Misligholdte og beskidte byrum indbyder ikke til et aktivt byliv. Kommunen gør en stor indsats for at samle skrald, tømme affaldskurve, vedligeholde bænke og andet byinventar. Men byens borgere og gæster har også en rolle. At rydde op efter sig selv, er en lille indsats for den enkelte, men har stor effekt for byen. Det er et fælles ansvar, at der er rent og pænt i byens fælles rum".

Grøn hverdag og livskvalitet – Agenda 21-plan for 2012-2015 (Høringsudkast)

- "Denne plan er til dig. Den handler om, hvordan du – sammen med din familie, dit netværk og din kommune – kan være med til at gøre din egen og andres hverdag mere grøn og hermed øge livskvaliteten.
- **Hold din gade og bydel ren:** Der er et stort potentiale i at styrke brugen af en frivillig indsats, når København skal holdes ren. Frivillighed styrker borgernes ansvarlighed i forhold til at holde lokalområdet rent. På en renholdelsesdag kommer de frivillige mere i dybden, end den daglige drift gør, fordi de frivillige har tiden til at opsamle affald grundigt på tværs af fortov, vejbaner, græsplæner, ubebyggede grunde mv. Københavns Kommune finder frivillige ildsjæle, som vil være ambassadører for en ren by. Der gennemføres et demonstrationsprojekt med uddannelse af ildsjælene til ambassadører. Projektet afdækker udfordringer og potentialer, og erfaringerne bruges til at videreudvikle en egentlig uddannelse. Konkret skal ambassadørerne mobilisere grundejere og beboere til at holde deres gade eller kvarter rent gennem lokalt forankrede initiativer. Lokale initiativer er fx en årlig gårdoprydningsdag, vejarbejdsdag eller andre aktiviteter. Kommunen understøtter og faciliterer det frivillige arbejde gennem knowhow og ved udlån af praktisk udstyr (snappere, handsker mm.) til indsamling og bortskaffelse af det indsamlede affald.

- **Mere grønt i byen:** Formålet med initiativet er at inddrage borgere, foreninger, institutioner og virksomheder i arbejdet med at gøre København til en grønnere hovedstad samt at give flere københavnere mulighed for at dyrke i byen. Initiativet støtter op om kommunens mål om at blive verdens Miljømetropol og understøtter kommunens frivillighedspolitik og strategien 'Lommeparker, træer og andet grønt'. I aktiviteterne opfordres borgere, foreninger, institutioner og virksomheder til at plante grønt på byens mange små befæstede pladser, gadehjørner, private og offentlige restarealer og baggårde. Kommunen etablerer lokale grønne partnerskaber, hvor borgerne med økonomisk og praktisk støtte fra kommunen, kan gennemføre eller videreudvikle grønne projekter, der inspirerer og skaber glæde og liv i byen.

ØKONOMIUDVALGET

Sikker by-programmet – et tværgående politisk indsatsområde

- Fælles mål for en tryk og sikker by
- Fokus på fire tværgående indsatsområder:
  - øget lokal indsats og borgerdialog
  - særlig indsats for kriminalitetstruede unge under 18 år
  - særlig indsats for kriminalitetstruede unge over 18 år samt
  - øget tryk for kommunens ansatte og stabil drift
- Arbejder målrettet for at indgå partnerskaber med politi, andre myndigheder, forskningsinstitutioner og private aktører.
- Center for Sikker By har i 2012 etableret 2 puljer til at finansiere mentorordninger for udsatte børn og unge. Puljerne blev udbudt til frivillige organisationer, der arbejder systematisk med at skabe relationer mellem voksne frivillige og udsatte børn og unge. Ordningen drives nu af Ungdommens Røde Kors og Foreningen Nydansker m.fl. der rekrutterer, uddanner og rapporterer det frivillige mentorkorps.

Nærdemokrati

- I slutningen af 2008 blev der etableret 12 lokaludvalg i København, der skulle skabe bedre sammenhæng mellem kommunens overordnede og lokale indsatser og sikre borgerne lokal indflydelse på de beslutninger der vedrører deres bydel. Konkret står udvalgene fx for den lokale borgerdialog i samarbejde med kommunens forvaltninger og understøtte dialogen mellem borgere i bydelen, Borgerrepræsentationen, Økonomiudvalget og de stående udvalg, samt samarbejde med eksisterende netværk indenfor f.eks. boligorganisationer, foreninger, erhvervsliv, skoler og institutioner, samt støtte dannelse af nye netværk i bydelen.
- Lokaludvalgene råder over midler, som bl.a. støtter de frivillige foreningers arbejde i lokalområderne.

Service- og kanalstrategi

- I Service- og kanalstrategien for 2013-2015 udmønter Københavns Kommune en række af de fællesoffentlige initiativer til øget digitalisering i den offentlige sektor, formuleret i Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og KL's e-2015-program. Kernen i strategien er indførelsen af obligatorisk digital post og obligatorisk digital selvbetjening i den kommunale borgerbetjening. Citizen.2015 rummer desuden initiativer til at digitalisere og effektivisere sagsbehandlingen og en omfattende hjælp-at-hente-pakke målrettet Københavns borgere og virksomheder.
- Initiativerne omfatter bl.a. uddannelse af frivillige ambassadører og afholdelse af borgerkurser. Aktiviteterne afholdes både i lokale undervisningsmiljøer og gennem mere opsøgende indsats gennem aktivering af frontmedarbejderne.
- Borgerservice har fx udviklet en række tilbud til de frivillige foreninger, fx har borgerservice uddannet digitale ambassadører/undervisere til de IT-caffeer, de drives af frivillige. Konkret har Borgerservice uddannet Nabo Østerbro, Ældre sagen, Ældremobilitet og pædagoger/sagsbehandlere i Sydhavnskompagniet.